

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 77 (3523) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Merész ellentámadással

Magyar alakulatok visszavetették a bolsevistákat a Dnyeszter felső szakaszán túlra

Gyengültek a szovjet támadások a keleti arcvonal déli szakaszán — Elhatározott tény Eden lemondása

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti: A keleti arcvonal déli szakaszán a Fekete tengertől Csernovicig kedden egész nap lényegesen gyengébbek voltak a bolsevista támadások, mint az előző napokon. A támadó lendület csökkenéséhez hozzájárult részben a jégeső és a hóvihár, de oroszlánrésze volt benne a nagyszerűen harcoló és a legnehezebb helyzetekben sem csökkenő harcierejű német csapatok elkeseredett ellenállásának. Ehhez járult, hogy újonnan érkezett német és román tartalékok sok helyen le tudták vágni az előretett szovjet támadó ékeket. A harcba vetett új román csapatok lendületes ellentámadással feltartóztatták az ellenség előrenyomulását.

Csernovictól északra is meglassult a bolsevista csapatok előrenyomulása. Magyar kötelékeknek merész ellentámadással sikerült a bolsevistákat visszavetni a Dnyeszter felső szakaszán túlra.

Közel 3 ezer angolszász repülőgépet lőttek le a németek az év első negyedében

Zágrábból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Hivatalosan közlik, hogy április 3-án ellenséges repülőgépek bombázták a Száva melletti Brod városát. A támadásnak a lakosság sörében sok halottja volt.

Bukarestből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A román hadsereg főparancsnoksága közli: Közép-Beszarabiában és Észak-Moldvában nem volt fontosabb hadművelet. Kedden angol-amerikai bombázók nagyobb csoportja megtámadta a román fővárost. Károk és embervesztések keletkeztek. A német és román vadászok, valamint a légvédelmi ütegek sok ellenséges gépet lelőttek.

Mint a Német Távirati Iroda értesül, március hónapban a német légvédelem sikereinek tetőpontját érte el a német terület elleni angol-amerikai támadások elleni harcban. A most már rendelkezésre álló végleges jelentések szerint a német légvédelem márciusban összesen 1234 angol-amerikai repülőgépet lőtt le, köztük kerek számban ezer bombázót. Februárban a német légvédelem 886 angol-amerikai gépet semmisített meg, úgy hogy a márciusban lelőtt gépek száma mintegy negyven százalékkal magasabb volt. A folyó év első három hónapjában lelőtt angol-amerikai repülőgépek száma 2926 volt, köztük 2300 négymotoros bombázó. Ha egy bombázóra átlagosan nyolcfőnyi személyzetet veszünk, bár a négymotoros amerikai repülőgépek személyzete tíz-tizenkét emberből áll, a brit-északamerikai légierők ez idő alatt repülőszemélyzetükből 190.000 embert veszítettek.

Rómából jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A városnak az ellenségeskedések következtében eddig ötezernél több halottja és 11.000 sebesültje van.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat

jelent, Eden lemondása már elhatározott tény. Jelentést azonban csak néhány nap múlva tesznek erről közzé. Utóda Cranborne lord, a jelenlegi dominiumügyi miniszter lesz. Eden továbbra is tagja marad a kormánynak, megtartja az alsóház vezetői tisztét és hivatalát kap, mint

helyettes államvédelmi miniszter is. Cranborne, mielőtt átvette kinevezését, kikérte Eden tanácsát és annak teljes bizalmát nyerte el. Ezideig semmi végérvényeset nem közöltek a további változásokról a kormány összetételében.

Moszkva nem tartja kívánatosnak Törökország hadbalépését

Berlinből jelentik: A svájci Die Tat római tudósítójának értesülése szerint a Szovjetuniónak a legkisebb érdeke sem fűződik ahhoz, hogy az angol-amerikai beavatkozzanak a balkáni ügyekbe. A tudósító „balkáni részről érkező tájékoztatásokra” hivatkozik, amelyek szerint a Szovjetunió határárrotan a törökök hadbalépése ellen foglal állást és pedig az alábbi okokból:

Törökországnak a szövetségesek oldalán való hadbalépése gyakorlatilag csak a Balkánon érvényesülhetne. Minthogy azonban Törökország nem harcolhatna

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az angol hírodra algiri jelentése szerint De Gaulle kedden átvette a szakadár haderő vezetését.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Kraszenko, a szovjet bevásárló bizottság tagja, a szovjetkormány washingtoni képviselőjévé, newyorki jelentés szerint bejelentette, hogy lemond tisztségéről. Nyilatkozatában Stalin politikáját hamis politikai mesterkedésnek nevezte, amely Angliával és az Egyesült Államokkal való együttműködés ellen irányul. Sztalin szándékai nemegyeztethetők össze az együttműködéssel. Nem jöhet létre együttműködés a demokrata államokkal addig, amíg a moszkvai kormány valójában külön, titkos politikát folytat és egyéb célokat követ, mint amelyeket hivatalosan hirdet.

egyedül a németekkel a törökök hadbalépése önműködőleg magával hozná azt is, hogy a Balkánon megjelenjenek a britek és amerikaiak hadseregei is, amit pedig Szovjetország minden körülmények között el akar kerülni, mert a Balkánt változatlanul saját érdekerületének tekinti. (TP)

Berlinből jelentik: (MTI) Stockholmból jelentik, hogy az Observer szerint a lengyel földalatti mozgalom visszavonta azokat az utasításokat, amelyek a szovjet csapatokkal való együttműködést írják elő.

Kormányintézkedések arra az esetre, ha az ország egyes részei netalán hadműveleti területté válnának

Kormánybiztos kerül a helyükön maradt polgári közigazgatási szervezetek élére

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az elő-elátás azt parancsolja, hogy arra az esetre, ha az ország egyes területei a hadiesemények következtében netalán hadműveleti területté válnának, a kormány már most megtegye a szükséges intézkedéseket. Azt azután, hogy a különleges közigazgatási szervezetek hatálya mikortól és milyen területekre a minisztérium hivatott megállapítani.

A szükséges intézkedéseket a minisztériumnak a hivatalos lap mai számában közölt rendelete tartalmazza. Eszerint a helyénmaradt polgári közigazgatási szervezetek élére kormánybiztos kerül, aki a hadműveleti területen működő valamennyi állami, törvényhatósági és községi hatóság, hivatal és intézmény, valamint minden kormányhatósági felügyelet alá tartozó testület és örzési jogot gyakorol. A minisztérium a kormánybiztos felruházhatja az egyes minisztériumokat megillető jogkörrel is. A kormánybiztos teljes ren-

delkező jogot kap az állami, törvényhatósági és községi alkalmazottak felett, jogosult az alkalmazottak létszámában bekövetkezett hiányok pótlására is. Egyes ügyekben megkapja azt a jogszabályalkotó jogkört, amelyet a honvédelmi törvény a minisztérium, illetve az egyes miniszterek részére biztosít.

Arra az esetre, ha az ország területeinek valamely részén a polgári közigazgatás bekövetkezik az ügynevezett szükségsejlesztése és irányítása a legfőbb katonai parancsnok hatáskörébe tartozik.

ORSZÁGOS SZERVEZESI KISTABORT TARTOTT A MAGYAR MEGÚJULÁS PÁRTJA

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Megújulás Pártja országos szervezési kistabort tartott a pártközpontban. A kistáboron az ország minden megyéjének képviselője megjelent és részletes jelentést tett szervezői munkásságáról és arról a lelkesedésről,

amellyel az ország népe a politikai változásokat fogadta. A magyar tömegek bizalmát és hitét hozták el a párt szervezői és tanúságot tettek arról, hogy a magyar megújulás gondolatát mindenütt az egyedül kivezető útnak tartják. A kistábornok Vincze András országos szervező és vezető adta ki a további munkálatokra serkentő utasításokat, majd rövid időre vitéz Imrédy Béla országos pártvezető is megjelent és a jelenlevők lelkes tüntetése után, néhány rövid szóban tájékoztatta a megjelenteket az általános politikai helyzetről.

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Rosta Lajos és Peták Nándor, akik Szeged városát képviselik a magyar törvényhozásban, levelet intéztek vitéz Imrédy Bélához, a Magyar Megújulás Pártja országos vezetőjéhez és a párthoz való felvételüket kérték. Vitéz Imrédy Béla mindkét képviselőt felvette a Magyar Megújulás Pártjába.

Nagyjából kielégítő a vármegye közellátási helyzete

A mezőgazdasági helyzetre kedvezőtlenül hetett a márciusi rossz időjárás — Ülést tartott a vármegye közigazgatási bizottsága

Nagyvárad, április 5. A vármegyei törvényhatósági bizottság ma délelőtt, dr. Árnád János alispán elnöklésével, közigazgatási bizottsági ülést tartott.

Az ülésen mindenekelőtt felolvasták a március havi közigazgatási eseményekről szóló alispáni jelentést, amely a következőket tartalmazza:

A vármegyei Nép- és Családvédelmi Alapból néhányan kérték és kaptak március hónapban házassági kölcsönt és ruhasegélyt. 15 községben folyamatban volt a téli zöldkeresztes gyermekékeztetési akció. Erre a célra a községek 900—1000 pengőt kaptak, összesen: 13.569 pengőt.

A be nem fejezett árvizes építkezésekhez a Közléti Szövetkezet utján építettek a kiutalt kölcsönből a faanyagot beszerették, azonban a rossz időjárás miatt az építkezést megkezdeni, illetve folytatni nem tudták.

A Közléti Szövetkezet 1944. évi 7. milliós üzlettervét az Országos Szociális Felügyelőség letárgyalta s az jóváhagyva a napokban megérkezik. A szövetkezet a jóváhagyásig is igyekszik besze-

rezni az ONCSA házakhoz szükséges anyagokat, úgy hogy a faanyag már teljesen biztosítva van.

Tavaszi szántáshoz traktort nagyon sok községbe igényeltek, azonban a mostoha időjárás miatt ezt a munkát megkezdeni nem lehetett.

A vármegye közellátásával kapcsolatban jelenti az alispán, hogy e téren változás nincs. A helyzet nagyjából kielégítő. A lábbeli hiánnyal kapcsolatos panaszok enyhítése céljából a közellátási kormánybiztos 2000 pár fatalpú bakancsot és kb. 1700 pár bőrbakancsra való anyagot utalt ki, amelynek feldolgozása és szétosztása most van folyamatban.

A textilellátás terén változatlan a helyzet.

A tűzifa kérdés a melegebb idők beálltával egyre jobban veszt súlyosságából.

A kenyér- és lisztellátás kifogástalan. E téren a helyzet annyira kedvező, hogy a jelenlegi körülmények között a lakosságot előre két havi liszt, illetőleg kenyéradaggal látjuk el.

igénybe vették, épp ezért kívánatos volna, hogy a kormány azokról a helyekről, ahol felesleges traktorok vannak, megfelelő számú traktort bocsásson a vármegye, illetve a járásek rendelkezésére. Ebben az értelemben tett is a gazdasági felügyelőség előterjesztést, hogy

Az állategészségügy március havi helyzete

Az állatorvosi hivatal a következőket jelenti az állategészségügy március havi állapotáról:

A lépene betegség 1 járás 2 községben megszűnt. Ujjonnan fellépett 2 járás 2 községben, jelenleg fertőzve van 3 járás 5 községe 1—1 udvarral. A veszettség Bojt községben 1 kóbor eben megállapított. Ez az eb 1 szarvasmarhát megharapott és azon a veszettség 2 hét múlva kitört. A szarvasmarha kártalanítás mellett kiirtott. A jühímlő Mezőgyán községben megszűnt és ezzel a vármegye területe a betegségtől mentesült. A rühösség a téli istállózás és az ápolás elhanyagolása folytán terjedőben van. 5 községgel szaporodott a fertőzött községek száma. Jelenleg 6 járás 16 községgel, 59 udvarral van fertőzve. A sertéspestis bár csökken, de még tekinté-

Mozik műsora:

APOLLÓ: Viharbrigád.
BELVÁROSI: A forradalom grófia.
CASINO: Bercsényi huszárok.
KORONA: Az örök titok.

esetleg az Ukrajnából felszabadult traktorok egyrésze osztassék ki.

A rétek és legelők nagyrész viz alatt van, a fánövés még egyáltalában meg sem indult.

A munkásszerződtekkel kapcsolatban a gazdasági felügyelő jelenti, hogy azok az elmúlt hónapban teljes erővel folyamatban voltak, csak helyenként kellett a munkásokat kirendelni.

lyes számmal szerepel. Fertőzve van 10 járás 23 községgel 412 udvarral. A sertésorbáccsal fertőzött két községben a betegség megszűnt; a kitisztogatás, fertőtlenítés folyamatban van. Baromfikolera és baromfipestis betegséggel 1—1 járás 1—1 községe van fertőzve.

Az állatforgalomra vonatkozólag jelenti az állatorvos, hogy a vásárok forgalma gyenge volt. Az állatárak tartósak voltak. Vásári tilalom nem volt. A vármegye területéről vasuton kivitték február hónapban 27 lovat, 672 kétévesnél idősebb szarvasmarhát, 455 kétévesnél fiatalabb szarvasmarhát, 1 borjút, 625 juhot, 291 hizott sertést, 199 sovány sertést, 243 süldőt, 1665 malacot.

A jelentéseket tudomásul vette a közigazgatási bizottság.

A közegészségügyi helyzet kedvezőtlenebb volt márciusban az előző havival szemben

Az ügyosztályok jelentései során a tisztí főorvos közölte, hogy a közegészségügyi állapotok március hónapban kedvezőtlenebbek voltak, mint februárban, mert több kiütéses tifusz-megbetegedés fordult elő. Bihar vármegyében 858 élveszületés és 629 halálozás volt s így a természetes szaporodás 229 fő. A közegészségügyi szervek igen nagy munkát végeztek az egészségügyi tanácsadás, az iskolás és óvodás gyermekek megvizsgálása terén, továbbá tej- és cukorakciók lefolytatásával és étkezéssel. A kiütéses tifusz elleni küzdelem 953 személy és 57 lakás tetvenítését tette szükségessé.

A pénzügyigazgató az adóbehajtás helyzetéről tett jelentést, amely szerint a tényleges adóhátralékok 3 millió 844 ezer pengőt tesznek ki a vármegyében s az elmúlt hónapban jelentős összeggel több

adó folyt be, mint a múlt év hasonló időszakában.

Az ügyészségi elnök jelentése szerint a fogházban március hó végén 261 személy volt.

A tanfelügyelői jelentés közli azokat az intézkedéseket, amelyek a tanítóhiány enyhítése érdekében történtek. Megemlíti a jelentés, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében a népiszkolákban április 1-én megszűnt a tanítás.

Az erdőfelügyelőség a fafuvarozásnak az utak járhatatlansága és a fuvaroshiány miatti nehézségeiről tett jelentést. Az államépítészeti hivatal jelentése az utak karbantartási munkálatairól szól.

A gazdasági felügyelőség a következőket jelentette a március havi mezőgazdasági helyzetről:

Egész hónapban szüneteltek márciusban a mezőgazdasági munkálatok

Az időjárás az egész hónapban általában borult, hideg, havas, esős volt, többször érzékenyebb éjjeli fagyokkal. A leeseit csapadék — hó és eső — 115 mm. tett ki.

A külső mezőgazdasági munkálatok az egész hónapban szüneteltek, csupán helyenként a jéghordást végezték a gazdák.

Az őszi kalászosok a szokatlanul hideg, havas időjárás következtében fejlődésükben mindenhol megálltak s általában igen gyengék. Hasonlóképpen gyengék az őszi repevetések is, úgyhogy azokat többhelyen ki kellett szántani. A sok havazás és esőzés következtében számos község határában a mélybefekvésű rétek viz alá kerültek, úgyhogy itt az őszi vetések kipusztulásától lehet tartani.

Az abnormális időjárás következtében a mezőgazdasági munkálatokkal a rendes évekhez viszonyítva erősen késlekednek a gazdák.

A minőségi vetőmag akcióval kapcsolatban engedélyezett 410 q árpa és 800 q zab vetőmag kiosztása megtörtént.

Az újabb engedélyezett 400 q lőfogó és 200 q korai sárga nyolcszoros-kukorica vetőmag kiosztása folyamatban van. A minőségi vetőmag akcióból — tekintettel annak rendkívül kis mennyiségére — majdnem kizárólag csak a múlt évben jégkárt szenvedett községek kigazdáltságosulhattak.

Sok helyen nagyarányú a tavaszi vetőmag hiány — árpa, zab, kukorica — úgyhogy feltétlenül indokolt lenne, ha a kormány megengedné, hogy vásárlási igazolvány alapján a gazdák a Futurától szerzhessék be a feltétlenül szükséges vetőmagvakat, nehogy esetleg a földek vetetlenül maradjanak.

Nagy nehézséget fog okozni a tavaszi munkálatok elvégzése, mert a lovak és fogatok nagyrészét behívták, a szarvasmarha állomány jelentékeny részét

Prohászka Ottokár

1927 nagyszerda délelőttjén tért nyugovóra Szekesfehérvárott a magyar értelmiség hallhatatlan apostola. Újjászervezője. Hogy valamennyire is feleszmelt Magyarország a szabadszömvésliberalizmus polip karjainak a fojtogatásából. Mailáth püspök mellett, neki köszönhetjük. Talán úgy mondhatnók, hogy Mailáth püspök az ugart szántotta a diákság lelkivilágában, hogy azután Prohászka Ottokár leheessen ennek a főleerdült munkára kész férfilelkiség a magvetője, mert működésének oroszlanrészt ennek a vetésnek a gondozására szentelte.

Csodásan mély lelkiége egy korszakot rázott fel közönyéből és amikor az ország összeomlásával minden veszni látszott, ott állt az élen, erősítve a gyöngeket, áldozatra hívta az erőseket és meg tudta menteni romjaiból föléledő phóniáknak az ország katolikus lelkiességét.

Izzó lélekszeretete gyakran esalt ki bűnbánó könnyeket a kemény férfilelkeből, hogy azután hozzásegítse a szentpáli újjászületéshez azt. Letörölte a ráncos homlok életizadtságát és megtanította a már-már ingadozót örülni, örülni a napsugaras, éltető, krisztusi kegyelemvilágnak. Lehet-e ennél apostolibb, főségesebb, szebb munka?

Hálát kell adnunk az isteni Gondviselésnek, hogy ezt a ragyogó üstököszt adta nekünk és ha most ismét sűrű, nehéz fellegek tornyosulnak köröskörül, ez az üstökös csak annál határozottabban mutat Krisztus felé. Példaképünk kell, hogy legyen, mert a kifelé vezető út csak a mélyebb lelkiég lehet és nekünk azt a teljes katolicizmust kell élnünk, amelyet Prohászka hirdetett és maga is élt.

A szekesfehérvári sír nemcsak holt-

testet föld el. Azok a porladó hantok életet, erőt sugároznak. Buzdítanak, intenek, korholnak, az önfeláldozó szeretetet égitározzák és az út mutattják az újjászületés számára, hogy ez a sokat szenvedett magyar kereszténység tudja állni ittlete második évezredén keresztül is minden idők viharát.

Szobra ott áll már közel az Egyetem-templomhoz, azonban ércnél is többet kell nekünk adnunk, mert ezzel tartozunk önmagunknak: Nem szabad, hogy a magyar katolikus szívből bármikor is eltávolíthassa az élet bármily kemény küzdelme az ő tanítását: A teljes, bensőséges lelkiégét, a magán- és közéletben egyaránt életté váló katolikumot.

Kemény munka az ugartörés, főleg ha sok benne a kő, a kemény szikladarab. Nem esoda, hogy ha az acél is szikrák közepette kopik el e munkában. Úgy hamvadt el ebben a kemény munkában ez az acél-apostol és mi csak megroggyanó térdrel tudjuk Istennek megköszönni, amiért oly jóságos volt irányunkban, hogy Prohászka-t nekünk adta.

Rostlensvetőmagot igényelhetnek a gazdák. A földművelésügyi miniszterium közli, hogy sikerült még néhány vagon szokványminőségű, kielégítő csiraképeségű rostlensvetőmagot biztosítani. Azok a gazdák, akik házi és gazdasági szükségletük céljaira kisebb területen rostlensvetőmagot termelni, jelentkezzenek rostlensvetőmagért a Futura olajgyosztályánál (Budapest, Vigadó-u. 6. sz.) A Futura a rendelkezésre álló pár vagonos kereten belül az igénylő gazdákat hatósági áron fogja rostlensvetőmaggal ellátni.

Meglepő támadóvállalkozással

Alaposan kiépítették és megerősítették a Dnyeszter-menti német állásokat

A Fekete-tenger partján álló német kötelékek hátában igyekeznek előretörni a bolsevisták Odessza irányában. Több, mint egymillió tonna ellenséges hajóteret kapcsoltak ki a németek 1944 első negyedében

Magyar csapatok helytállása Sztaniszlau környékén

Berlin. (MTI.) A Deutsche Zeitung in der Nederlanden a magyar csapatoknak a Sztaniszlau körüli harcokban való részvételéről emlékezik meg. A legutolsó napok kemény harcaiban történt, hogy egy éjszakai csata alkalmával 15-20 szovjet páncélos tört be. Magyar egységek váltva álltak ellen német bajtársaik mellett. Amikor egy magyar hadosztály részeit oldalba támadták, a magyarok záróreteszt alkottak és addig tartották fenn a szovjet támadást, amíg sikerült kialakítani az új védelmi vonalat. A hadosztályparancsnok tisztjeivel együtt személyesen is beavatkozott a harcba, összegyűjtötte szétugrasztott kötelékeit és újból és újból csatába vetette őket. Amikor a bolsevisták támadásait nagy erővel tovább folytatták, a magyarok tervszerűen és parancsra új állásokba vonultak vissza és ezeket addig védelmezték, amíg a fogatolt egységek biztonságba helyezték magukat. A kisebb és nagyobb elszakadt egységek ismételt átvágták magukat az ellenség és visszatertek saját állásaikba, hogy újból besorozzák őket a védelmi vonalba.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Dittmann altábornagy, a német rádió ismert katonai bemondója kedden érdekes áttekintést nyújtott a keleti harcterről. Megjegyezte, hogy a szétforgásolandozó támadó előretörések helyett a bolsevisták több helyen ugyanabban az időben indított támadások rendszerét alkalmazzák. — A szovjet elsősorban bekerítő tervére ségre törekedett. Megállapítható, hogy a szovjetnek sikerült ugyan előretörni, de a fulgyorsan előretört támadó ékeknél nem volt erejük arra, hogy bekerítést érjenek el. A szovjet rohamékek gerincét a gépesített gyalogság alkotja a harcok főként az utak mentén folytak. Jelenleg még bizonytalan, hol akarja a német hadvezetőség végleg lefékezni az ellenséges nagy támadást. Biztos abban, hogy a tervek sikere szempontjából az elhárítás lehetőségeit annál nagyobb mértékben veszik figyelembe, minél inkább érvényesül a Kárpátok vonalának elválasztó és záró hatása.

Csernovic től északra még nagyobb német erők állnak harcban, ami valószínűleg azt a tényt, hogy itt már a terep bizonyos adottságai érvényesülnek és ezek a kölcsönös harci erők nagyobb fokú kiegyenlítésére vezetnek. Érdemes figyelemmel kísérni ezen a szakaszon a harcok további alakulását.

A Budapest elleni terror-támadás a német hadi-előretörésben

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távíráti Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Berjezovkától nyugatra megújultak a megismételt szovjet támadások. Csernovic térségében csapatok nehéz időjárási és terepviszonyok közepette folytatják súlyos harcaikat. Tarnopol városát a bolsevisták ismételt heves támadásai ellenére is tartották. Schönfeld ezredes vezetése alatt álló 949. gránátos ezred különösen kitüntette magát az itteni harcok során. Bródy térségében a szovjet hiábavájo támadást intézett. Csapatok ellentámadással szétver-

ték az ellenséges erőket. Koveltől északra heves helyi jelentőségű harcokra került sor. Bolm százados és Reiche százados az egyik gránátos ezred zászlóalj parancsnokai a Kovel körüli harcokban példás vitézségükkel tüntették ki magukat. Pszakovtól délre a bolsevisták további erők harcra készen állnak. Csapatok kemény harcok során ismét elhárították a németek és megsemmisítették 24 páncélosot. A bolsevisták ezzel együtt ezen

Megsemmisítettek a németek két szovjet zászlóaljat a Dnyeszter szakaszán

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszán folyó harcokról: Míg a krími arcvonalról nagyobb jelentőségű harci eseményeket nem jelentenek, addig Nikolajev és Odessza között heves harcokra került sor. A bolsevisták több esetben zászlóaljnyi erősségű csapatokkal támadták meg a német és román állásokat, azonban mindenütt visszaverték őket. Berjezovkától délre hasonlóképpen ismételt megpróbáltatások a bolsevisták összefüggő előretörései, amelynek súlypontja az említett térségtől nyugatra helyeződött át. Itt a bolsevisták olyan nagy erőket összpontosítottak, hogy számítani lehet ezeknek az áttörési kísérleteknek folytatására, amelyeknek az a célja, hogy a Fekete-tenger partján álló német kötelékek hátába előretörjenek — Odessza irányában. A Dnyeper alsó folyásától keletre a szörvénvos szovjet támadások nem jutottak túl a német előtéri esatár-állomásokon, ez-

Ujabb súlyos veszteségeket szenvedett az amerikai légi erő

Bukarest. (MTI.) Az Orient-rádió jelenti: Az április 3-iki román hadi-jelentés közli, hogy Középhezáróiban az ellenség újból behavazó támadást intézett Cornesti ellen. Jassitól északra az ellenség egész nap folytatta támadásait. A harcok még tar-

a szakaszon 172 páncélos veszítettek az utóbbi három nap során.

Olaszországban a Cassinótól északnyugatra erős ellenséges rohamcsapatokat vertünk vissza és foglyokat ejtettünk.

Április 3-án, a délelőtti órákban egy északamerikai bombavető repülőkötelék intézett terrortámadást Budapest ellen. Egy másik gyengébb kötelék az elmúlt éjszaka ismét megtámadta a magyar fővárost. Lakónegyedekben kár keletkezett. A lakosság körében is veszteség volt. A német és magyar légvédelmi tüzérség, valamint a német és magyar vadászok 17 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Az Északi Jeges-tengeren búvárhajók az elmúlt napokban ellenséges hadihajó-kötelékeket támadtak és elsüllyesztettek 14 rombolót, köztük több Tribál-osztályhoz tartozó nagy torpedórombolót.

Ezekkel a hadműveletekkel összefüggésben hétfőn brit repülőgépanyahajókról felszálló repülőgépek kíséreltek meg támadást a haditegerészet egyik norvég támaszpontja ellen. Tirpitz csatahajó négy, egy előrs hajó pedig két ellenséges repülőgépet lőtt le.

zsel szemben a Dnyeszter és Prut között német harcikötelékek eredményesen meg tudták tisztítani a területet az előretört szovjet páncélos és lovas csapatoktól. Jassi térségében hétfőn csak helyi jelentőségű harci események alakultak ki. A német kötelékek a Dnyeszter középső folyásától északra részint támadásban, részint védelemmel visszaverték a bolsevistáknak többször megkísérelt támadásait.

Ugyanezen a szakaszon német gépesített harcikötelékeknek sikerült meglepő támadó vállalkozással a Dnyeszter-menti német állásokat tetemesen kiépíteni és megerősíteni. A német csapatoknak sikerült még két szovjet zászlóaljat elvágni összeköttetésüktől és ezeket — bár elkeseredetten védekeztek — megsemmisíteni. Ennél az előretörésnél a bolsevisták egyik utánpótló vonalat elvágták és több harcesoportot kézre kerítettek, nagymennyiségű utánpótló anyaggal.

tanak. Április 3-án reggel ellenséges repülőgépek ártapáltak Temesváron vidékén és több község közelében sok bombát dobtak le, de ezek nem okoztak károkat, emberekben sem volt sebzés.

Berlin. (MTI.) Mint az Interinf ér-

tesül, kedden a korareggeli órákban román terület fölött heves légi harcok folytak le, melyeket német és román vadászgépek közösen vívtak meg északamerikai bombázókkal, amely különösen a román főváros környékén volt hatásos. Az amerikai kötelékek tetemes veszteségeket szenvedtek, különösen négymotoros gépekben. A válogatás nélkül Bukarest lakónegyedeire dobott repesz- és gyújtóbombák nyomán károk keletkeztek.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Az amerikai légi erő a Bukarest ellen kedden megkísérelt támadása alkalmával az első jelentősek szerint ismét súlyos veszteségeket szenvedett. Az eddigi hírek azt mondják, hogy a német és román vadászrepülők 44 amerikai gépet lőttek le, ebből 32-öt a román vadászok. Sikereket jelentenek a léghárító tüzérek és a bolgár vadászok is, de számszerű adatok még nincsenek. Román területen eddig 36 amerikai gép roncsait taálták meg.

Ismét támadnak az amerikaiak a Dél-Csendes óceánon

Berlinből jelenti: (MTI.) A Német Távíráti Iroda katonai munkatársa az angol-amerikai hajókaravánokkal szemben elért legújabb buvárnaszád-sikerekkel foglalkozva megállapítja, hogy 1944. I. negyedében a német haditengerészet és légihaderő összesen 1,103,185 tonnányi 202 ellenséges kereskedelmi hajót kapcsolt ki egészben vagy részben. Az említett számban benne foglalják 478,185 tonnányi 86 darab szünlött megrakott ellenséges hajó, amely azonnal elsüllyedt. Jellemző, hogy Anglia és az Egyesült Államok ugyanezen idő alatt elveszítették 68 leggyorsabb rombolóját és kísérő korvetjét.

Tokióból jelenti: (MTI.) A Német TI jelenti: A császári főhadiszállás jelentésével kapcsolatban tokiói katonai körökben utalnak arra, hogy az amerikaiak a Dél-Csendes óceánon ismét támadásba lendültek. Az amerikaiaknak kedden a vízekben több mint 10 csatahajójuk tartózkodott. Azt hiszik, hogy a küszöbön álló döntő ütközetek ideje hamarosan elkövetkezik.

HAT TÖMEGSIRT TALALTAK FELSŐ-SAVOYÁBAN

Párizsból jelenti: (MTI.) A Német TI jelenti: A párizsi sajtó szerint Felső-Savoynban Grenoble és Annecy között hat tömegsirt találtak. 41 holttestet ástak ki eddig a tömegsirtokból. A gyilkosságokat terroristák és szabotálók követték el. A legtöbb halottnál nem volt semmi igazoló írás. Az egyik tömegsirt tetemeit a rendőrségnek sikerült felismerni.

Mikor és hogyan lehet holtánnyilváníatást kérni

Ha valaki a háború folyamán tűnik el, úgy, hogy nem érkezik róla hír a háború befejezésétől számított három év elteltével, a hozzátartozói kérhetik a holtánnyilváníatási eljárás megindítását. Az ilyen eljárás rendkívüli és a járásbíróhoz illetékes benne. Szemben a rendes holtánnyilváníatási eljárással, amely státusper és a törvényszék hatáskörébe tartozik.

A háború és az azzal kapcsolatos események következtében eltűntek holtánnyilváníatást az illetékes királyi járásbíróstól kell kérni. Az ilyen ügyekben nem kötelező az ügyvédi képviselet. A járásbírószágon jegyzőkönyvbe is mondhatja a kérelmet annak előterjesztője. A bíróság csak abban az esetben rendel el hivatalból ügyvédi képviseletet, ha szövevényesebb érdekelteknek támadnak az eljárás kapcsán. Mindig az a járásbíróhoz illetékes a holtánnyilváníatási ügyekben, amelyiknek működési területén a holtánnyilváníatandó utóljára lakott.

A rendes, tehát rem háborús holtánnyilváníatást az illetékes királyi törvényszéktől kell kérni. Vagyis attól a törvényszéktől, amelynek működési területén az illető lakott. Az ilyen ügyekben kötelező az ügyvédi képviselet. A beadvány maga bélyegköteles, csak abban az esetben nem, ha személyjogon kéri valaki az eljárás megindítását.

IDÓHATAROK

Rendes eljárással holtánnyilváníatani azt lehet, akinek születése óta 30 év eltelt és ha attól az évtől számítva, amikor még életben volt, tehát amikor utóljára látta, tíz év óta már nem tudnak róla semmit. Olyan egyént, akinek születése óta 70 év telt el, holtá lehet nyilvánítani abban az esetben, ha már legalább 5 év óta nyomtalanul eltűnt és senki sem tudja, hová lett. Olyanokat is lehet holtá nyilvánítani, akik igazolhatóan komoly életveszélyben forogtak (hajótörés, stb.) és a vesztélytől, illetve eltűnéstől számítva már legalább három év elmúlt. Az ilyen ügyekben a törvényszék állapítja meg a halál védelmét, amelyet az anyakönyvvezetővel is közölnek.

KI KÉRHETI

Az ítélet tulajdonképpen véget vet az eltűnt, illetve a holtánnyilváníatott házasságnak (Hogy a katolikus egyház is megszüntetnek tekintse a házasságot, új házasságkötés céljából, szükséges, hogy a holtánnyilváníatást az egyházi hatóság is kimondja. Evégből a megfelelő bizonyítványokkal jelentkezni kell az illetékes plébánosnál vagy lelkésznel. Szerk.) lehetővé teszi utána az öröklést, stb. A háborús eltűnésekkel kapcsolatban a járásbíróhoz nem ítéletet, hanem végzést hoz, amelyet ugyancsak feljegyeznek az anyakönyvben. Ha érdeket sért, akár a törvényszék, akár a járásbíróhoz holtánnyilváníatási ítélete, illetve végzése, akkor jogorvoslati lehet élni a táblánál.

illetve a törvényszéknél. Az eltűntek holtánnyilváníatását tulajdonképpen mindenki kérheti, akit valamilyen jogi vonatkozásban érint az eltűnt halála. Ilyen elsősorban a házastárs és az örökös. Az eljárásnál be kell nyújtani az illeté-

kes bírósághoz a holtánnyilváníatandó születési anyakönyvi kivonatát, esetleg más időpontját, valamint az életbenlét utolsó időpontját tanúkkal és más, esetleg rendelkezésre álló bizonyítékokkal.

HA PEDIG MÉGSEM HALT MEG

A holtánnyilváníatásról hozott végzés, vagy ítélet „védelmet” ad. Ha aztán mégis előkerül az illető, szóval kétségtelenül kiderül róla, hogy nem halt meg, ez az eljárás semmivé válik és beáll a régi magánjogi helyzet. A följegyzést bírósági eljárással törlik az anyakönyvből.

Indítsunk harcot a nemzetünket gyengítő betegségek ellen

Hazánk különböző körzeteiben működő Zöldkeresztes Egészségvédelmi Szolgálatok évek óta szinte emberfeletti küzdelmet folytatnak a népességünket gyengítő betegségek ellen. Megsokszorozódott ez a küzdelem a mai rendkívüli állapotok között, amikor a háború nyomában több olyan betegség léphet fel — amely a kellően kiépített védelem hiányában — a népesség káros megtizedeléséhez vezethet.

A nagyvárosi körzetben az elmúlt évben védelmünk alatt állott 4201 családot 13.924 látogatással keresték fel védőnőink, mintegy házhöz szállítva azt az egészségügyi műveltséget, mely nélkül a család egészségi állapota hárossodik. Öt tanácsadó intézetünkben pedig 942 orvosi tanácsadás alkalmával 5724 terhes anyának, 13.647 csecsemőnek és gyermeknek, vagyis összesen csaknem 20.000 védencnek nyújtottunk ingyenes egészségügyi vizsgálatot.

E ténykedésünkkel párhuzamosan a szociális okokból fennálló és elsősorban a gyermeki szervezetet veszélyeztető ártatlanok ellen: 98.490 liter tejet, 12.642 kg. cukrot, darát, különböző gyermek-tápszereket és gyógyszerket, 160 készlet csecsemőkelelgyét, szülészeti vándorkelengyeket, anyatejet, ismeretterjesztő és nevelő könyveket osztottunk

ki ingyen összesen 94.267 pengő értékben. Mindez a juttatás Nagyvárad város megértő társadalmának készségével volt lehetséges, amely elmúlt évi gyűjtésünk alkalmával közel 20.000 pengő adományával vállalt részt a segítség munkájában.

Hogy a mai súlyos időkben reánk háruló fokozottabb követelményeknek eleget tehesünk, ezidén is kérő szóval fordulunk Nagyvárad város minden egyes Polgárához, Intézményéhez és Vállalatához, hogy 1944. ÁPRILIS HÓ 16-I GYŰJTŐNAPUNKON — jól felfogott egyéni érdekében is — szíves adományával segítse nemzetvédelmi munkánkat, mert csak így tudjuk minél több hazánkfiának megadni legnagyobb kincsét: az egészségét!

Az Egészségvédelmi Főosztály vezetője:

Dr. Hatky Endre s. k.
városi főispán, elnök.

Dr. Heinrich Béla s. k.
m. kir. tisztifőorvos,

a Zöldkeresztes Szolgálati vezetője.

Szíves adományok a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 71.014. sz. postafiókára elküldhetők a Zöld Keresztesnek szánt adomány megjelöléssel.

Német válasz a Románia ellen megindult szovjet-angol amerikai idegháborúra

Berlin. (MTL) Horn, a Német Távírási Iroda diplomáciai tudósítója írja: Moszkva most London és Washington támogatásával idegháborút kísérel meg Románia ellen, de kísérletét céltalannak kell nézünk. A román határvidéken folyó katonai eseményeket az ellenség hírverésre használja fel. Azzal az állítással dolgozik, hogy Németország katonailag már lezámolt Romániával, úgyhogy a háború folytatása romániára nézve céltalan vérdözt és az egyezkedés minden lehetőségét is kizárná.

A magyar kérdés rendezésekor kifejezésre jutott, hogy milyen jelentőséget tulajdonít a német hadvezetés Európá délkéleti részének. Hivatalos német hely akkor megállapította, hogy a német birodalom minden eszközzel szembe száll az ellenség minden politikai és katonai betörésével az európai erőnek ebben a részében. Ez a kijelentés még inkább érvényes ma, amikor a német és román csapatok vállvetve minden tapalatnyi román földért szembeszállnak a bolsevistákkal. Ez a tény azt jelenti, hogy Németország vállalja a harc- és sorozottságot román szövetségével. — Irányadó német körök határozottan mondják, hogy a német-román fegyverbarátság, amely a harcban oly sok közösen ontott vérrrel szállt meg, nemcsak sikeresen kiállta a próbát, hanem elérkezik az az óra is, amikor a német és román csapatok együttesen visszaszerzik az átmenetileg elvesztett területet. Azzal ugyanis Németországban is tisztában vannak, hogy egyetlen négyzetméternyi román területet sem szabad átengedni

a Szovjetnek. Ez a megállapítás nemcsak válasz arra az állításra, hogy Németország cserben akarja hagyni Romániát, hanem egyúttal kifejezésre juttatja azt is, hogy mit tartanak Németországban arról a szovjet kijelentésről, hogy a romániába való behatolás csak katonai szükségesség és semmiképpen sem irányul a román terület épsége és a jelen társadalmi rendje ellen.

Aggasztóan romlanak az egészségügyi viszonyok Délolaszországban

Milánó. (MTL) A Gazeta del Mezzogiorno című, Baloglio-párti újság közli a délolaszországi egészségügyi tanács jelentését, amely szerint ott az 1943 év utolsó harmadában az egészségügyi viszonyok aggasztóan romlottak. Főként a nemibetegségek terjedése megnövekedett. A tízezernél nagyobb lakosságú községekben élő családnyok 80 százaléka nemibeteg, és a titkos kéjelgők táborába tartozik. Ennek a szörnyű állapotnak okát a lakosság nagy nyomorában látják, amely már a gyermekeket és fiatalokat is arra tereli, hogy magukat adják el élelmiszerekért.

Japán probléma

Az ipari fellendülés útján az érdektelt országokban többször felmerült a kérdés, hogyan lehetne megakadályozni a városba való özönlést. A háború és az utóbbi évek hatalmas ipari fejlődése Japán is az elé a kérdés elé állította, hogy miképpen kellene megoldania a falusi gazdálkodás utánpótlását. Eddig nem okozott ez különösebb gondot, mert a japán nép szaporasága bősége adott embert az iparuk is, meg a földművelésnek is. Hozzájárult még ehhez az a körülmény is, hogy a mezőgazdasági munka csak hét hónapig tartott. Japán úgy tudta megszervezni ipari gazdálkodását, hogy a mezőgazdasági szünetre csak az ipari munka erőteljesebb lendületre. Egyébként is Japán a legkülönbözőbb szociális eszközökkel arra törekedett, hogy a nemzet erejének alapját, a parasztságot megőrizze a föld szertetésében.

Ezen törekvések következtében egészen 1938-ig, a japán-kínai viszály kitöréséig az iskolából kikerülő falusi ifjúság 70 százaléka követte szüleit a földművelésben. Azonban a most dúló háború változást hozott; a hadi ipar hatalmas tömegeket köt le, ami által nagyon lecsökkent a falusi gazdaságok utánpótlása. Az ipari foglalkozás által nyújtott előnyök a falusi ifjúság nagy tömegeit vonzzák az ipari pályára, és már a gazda családok gyermekeinek csak 20 százaléka követi az iskola elvégzése után az apa foglalkozását.

Ezért sokat gondolkodnak most a japán érdektelt körök, hogyan tudnának gátat vetni a falvak elnéptelenedésének. E kérdés annál égetőbb, mert Japán hódításai és uralmi helyzete a keletázsiai térben a jövőben még jobban fellendül majd a japán ipar helyzetét.

Ne siessen

lavaszí ruhaszükségletének beszerzésével, mert férfi- és női körfekelő üzletemet folyó hó 15-én a Sas-palotában Szt László-tér 4. megnyitom

HEINEIMANN HEINRICH

Nagy vásártér 1.

Öskeresztény cég!

Páratolja a

keresztény ipart!

Kiknek nem kell fölteni a zsidó megkülönböztető jelvényt

A jelvényviselésre kötelezett egyének nem hordhatnak honvédegyenruhát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap szerdai száma kormányrendeletet közöl a zsidók megkülönböztető jelzéséről kiadott 1.240—1944. M. E. számú rendelet kiegészítéséről. — A rendelet szerint az 1.240—1944. M. E. számú rendelet 1. §-ban foglalt rendelkezés nem terjed ki a zsidók közül a keresztény hitfelekezet lényeges vagy anyagi jelképeire, a szerzetesrend jelképeire, a szerzetesrend tagjaira és arra, aki — akár mint a szerzetes rendnek tagja, akár mint az illetékes egyházi hatóság részéről felavatott diakonus, diakonissza — kizárólag élethivatásuként az elhagyottak, szegények, árvák és betegek gondozásának munkáját végzi; — 2. az 1.240—1944. M. E. számú rendelet 3. §-ban felsorolt kitüntetései folytán kivétel alá eső személyek, vele együtt lakó feleségére vagy özvegyére és gyermekeire; 3. a jelenlegi háború hadiözvegyeire és hadiárváira; és 4. nem zsidó személynek vele együtt élő keresztény vallásfelekezethez tartozó házastársára, továbbá nem zsidó személynek keresztény hitfelekezethez tartozó özvegyeire, ha azonban a házasságból gyermek van, a kivételzés mindkét esetben csak akkor áll fenn, ha a gyermek nem zsidó; végül 5. a Magyarországon tartózkodó azokra a külföldi állampolgárokra, akik külföldi állampolgárságukat a Külföldiek Ellenőrző Országos Központi hatóság által az illetékes külképviseleti hatóság megkezdése alapján, az arra a célra kiállított tanúsítvánnyal igazolják.

Az első bekezdés rendelkezése a rendelet első pontjában említett személyek közül csak azokra vonatkozik, akik a jelen rendelet hatálybalépésekor felszentelt (felavatott) lelképásztorok, diakonusok, diakonisszák. Ezzelre rendnek fogadalmat tett tagjai.

Hogyan kell értelmezni a „házon kívül” meghatározást

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap április 5-iki száma közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amelynek értelmében mindazok az egyének, akik a vonatkozó kormányrendeletek értelmében a zsidók számára előírt megkülönböztető jel-

zést (sárga csillag) kötelesek hordani, katonai egyenruhát nem viselhetnek. Ilyen honvédségi és csendőrségi személynél, tekintet nélkül állományviszonyaikra, az egyenruha viselési jogot a honvédelmi miniszter vonja.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A zsidók megkülönböztető jelzéséről kiadott 1.240—1944. M. E. számú rendelettel kapcsolatban a közönség körében több oldalról merült fel kétség a tekintetbe, miként kell a rendelkezést (sárga csillag) kötelesek hordani, katonai egyenruhát nem viselhetnek. Ilyen honvédségi és csendőrségi személynél, tekintet nélkül állományviszonyaikra, az egyenruha viselési jogot a honvédelmi miniszter vonja.

nek azt a rendelkezését értelmezni, hogy a megkülönböztető jelzést „házon kívül” kell viselni. Illetékes helyi magyarázata szerint a zsidóknak megkülönböztető jelzést minden olyan helyen viselniük kell, ahol a közönséggel érintkezhetnek (utcán, hivatalos helyeken, villamoson, vasuton, stb.). Nem kell jelvényt viselni a zsidó lakását magában foglaló épületen belül, kivéve, ha nem ugyanabban az épületben levő hivatalos helyről (színház, vendéglő stb.) van szó.

Bevezetik a kötelező női honvédelmi szolgálatot

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A közeljövőben rendelt jelenik meg a kötelező női honvédelmi munkaszolgálatról. A nők honvédelmi munkaszolgálatára minden társadalmi ré-

tegre egyformán kötelező és egyformán fog érvényesülni természetesen a képességnek, a képességeknek és a ráteremtésnek figyelembe vételével.

Budapest kiürítése a legrövidebb időn belül megtörténik

Kárpátaljára, Máramaros vármegyébe, Ungvár és Munkács városba további rendelkezésig csak igazolvánnyal szabad utazni

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A légóltalmi kiürítési kormánybiztos az alábbi közleményt adta ki:

Budapest és közvetlen környékének kiürítésével kapcsolatban legfontosabb tudnivalók a délutáni órákban megjelentek. A közönség a falragaszokat olvassa el és az abban foglaltakat alkalmazzák. Az elszállítás városrészenkénti beosztással a legrövidebb időn belül történik. Először a veszélyeztetett városrészek lakói kerülnek elszállításra. A kiürítési vonatok indulását külön falragaszokon, a légóltalmi kiürítési kormánybiztos teszi közzé. Addig az utazáshoz szükséges „lakásutalvány”-okat szerezzék be és bélyegeztessék az előjáróságot, illetve polgármesteri irodában. Aki a kiürítés kapcsán saját, illetve szülőjének, vagy gyermekének házába utazik, az a rendes forgásban közlekedő vonaton már április 5-én el-

utazhat, de lakásutalvány az ilyen elutazóknak is kell. Az utazásnál ez féláru jegy váltására jogosít. A tömegszállítás keretében elköltöző is lakásutalvány alapján ilyen formán utazzék. A tömegszállítás megkezdése április 7-től, külön tájékoztatók szerint történik.

Kik utazhatnak igazolvány nélkül Kárpátaljára

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap április 5-iki száma közli a belügyminiszter rendeletét, amelynek értelmében a kárpátaljai területre, továbbá Máramaros vármegyébe, Ungvár és Munkács városába további rendelkezésig csak utazni igazolvánnyal szabad utazni.

Igazolvány nélkül is jogosultak az utazásra a kormány tagjai, az államfő környezetének ama tagjai, akik a Kabineti iroda, illetve a katonai iroda főnökeinek írásbeli felhatalmazását felmutatják, azok a közszolgálati alkalmazottak, akik az illetékes miniszter kiküldetési engedélyével utaznak, ha fényképes igazolvánnyal is rendelkeznek és a magyar közlekedési vállalatoknak az említett területekre a forgalom lebonyolítása céljából bejártó közvegyei. Az igazolványok kiadá-

sát a folyamodó lakóhelye szerint a közönségi előjáróságon, illetve a rendőrkapitányság vezetőjénél kell kérni. Az igazolvány legfeljebb 10 napig érvényes és lejártá esetén egyezben 10 napra meghosszabbítható. Az igazolvány díj- és illetékmentes.

Mocsáry Dániel átvette hivatalát

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Mocsáry Dániel, földművelésügyi politikai államtitkár kedden vette át hivatalát. Jurcsák Béla, a közellátásügyi minisztérium vezetésével is megbízott földművelésügyi miniszter meleg baráti szavakkal üdvözölte, majd Bárányos Károly államtitkár a minisztérium tisztviselőikara nevében üdvözölte az új államtitkárt. Mocsáry Dániel köszönetet mondott az üdvözlőszavakért és kijelentette, hogy nem vágyott soha pozícióra, ma azonban minden magyar embernek kötelessége ott dolgozni, ahová őt kormányzó urunk bizalma és parancsa állítja.

Az új zsidórendelet alapján a szegedi ügyvédeknek csaknem felét törlik a Kamarából

27 zsidó tagja van a nagyváradi Kamarának

A szegedi Újnyomdák szerint a szegedi ügyvédi kamarában jelenleg 124 gyakorló ügyvédet tartanak nyilván. A hivatalos kamarai névsorban szereplők közül 56 ügyvédnek a fajiségához semmi kétség nem fér, őket mint zsidókat tartja nyilván a kamara. A többi 68 ügyvéd között azonban nemcsak igazolt keresztény származásúak vannak, hanem félzsidók is, akiket szintén érint a rendelet. Ezek száma 5—6, tehát a szegedi ügyvédi kamara taglétszáma csaknem ötven százalékkal csökken.

Ezzel kapcsolatban megkérdeztük a nagyváradi ügyvédi kamarát a helyi kamara adataira vonatkozóan és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy jelenleg a nagyváradi kamarának 283 tagja van, ezek közül csak 27 a zsidók száma, de még ezek között is vannak kivételezettek. A kamara még nem döntött, hogy kiket fognak a rendelet értelmében törölni.

Szolgálatos gyógyszertarak:

- IV. CSOPORT:
- Gránátalma gyógyszertár, Rákóczi-u. 27 (Irgalmasrend) 15-25.
- HUNGARIA gyógyszertár, Muszolinistér 8. (Szabó Aczél I.) 15-28.
- MINERVA gyógyszertár, Szent László tér 5. (Gálósi F.)
- ORANGYAL gyógyszertár, Gróf Teleki Pál-u. 14. (Révész J.)

A gyógyszertarak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

A magyar ipar fontos munkájában nem okozott számottevő fennakadást a légitámadás

A Budapesti Értesítő jelenti: A Magyarországi írja: A hétfő déli és éjszakai angol-szász légitámadás okozta károkról megállapítható, hogy a támadást nem tudták az előre elkészített tervek szerint végrehajtani, mert megzavarta őket a főváros köré vont rendkívül erős léghővédő tűzfűgőny és a vadászgépek sorozatos támadása. Az illetékes iparügyi helyekre beérkezett jelentések szerint megállapítható, hogy a természetesen bombázás a lakott negyedeken kívül az ipari

üzemekben csak szórványos tulálatokat ért el, amelyek az ipar fontos munkájában számottevő fennakadást nem okoztak. Szerda délután illetékes iparügyi küldöttség részéről bizottság járta végig a károsodások színhelyeit és szemle alapján megteszik mindazokat az intézkedéseket, amelyeknél a javítási és helyreállítási munkálatok szükségesek az ipari üzemek további zavartalan munkájának biztosítása céljából.

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér. Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

A rizs jövője Délkelet-európában

(STUD.) A háború, a rizstermelés tekintetében nagyot lendített a délkeleti és déli Európa termelési tervein. Világviszonylatban természetesen elenyészően csekélység, ami ezen a területen terem. A világ rizstermelésének alig egy ezredrésze, a rizsbehozatalának pedig évente mintegy 1.80-ad része esik Délkelet-európára. Ha Európával szemben végezzük el az összehasonlítást, akkor az arányok magától értetődően sokkal nagyobbak, amennyiben az európai rizsföldek $\frac{1}{4}$ -e, a rizstermelésnek pedig 1.20-a jut Délkelet-európának. Ebben az $\frac{1}{4}$ illetve 1.20-ad részben legnagyobb tétellel Magyarország, Románia, Görögország és Bulgária szerepelnek, melyek mind éghajlatuk, mind talaj szempontjából, de nem kevésbé az öntözési viszonyokat tekintve is a legalkalmasabbak a rizs termelésre. Békeidőben, vagyis szabad behozattal feltételezve, az európai rizsfogyasztás sorrendben a legnagyobb volt Görögországban, mégpedig 4.3 kg. fejadaggal, Bulgáriában 2.0 kg. Magyarországon szintén 2.0 kg. Szerbiában és Horvátországban 1.3 kg. és végül Romániában 1.2 kg. évente és fejénként. Ezekkel a fejadagokkal számítva Délkelet-európa 60 millió lakosának évi rizszükséglete 1 millió q-t tenne. A mostani háborús viszonyok között természetesen más a helyzet.

Magyarországon már 100—150 évvel ezelőtt is kísérleteztek rizs termelésével, sőt egy bácskai uradalomban azóta is mindig termeltek rizset, de az első komoly kísérlet 1910-ben történt ugyan, csak a Bácskában. Ezen az első kísérleti telepen 1110 holdat ültettek be rizszel. Később aztán a Bácskán kívül Szegeden, majd Biharugrán és végül a Hortobágyon kísérleteztek a rizs termelésével. A termés eredménye nagy ingadozókat mutatott, a bácskai legelősegyes holdankénti 15 q-tól a hortobágyi 35 q-ig. Az átlag körülbelül 18—22 q volt holdanként. A kísérletek célja az első években, sőt az első évtizedekben nem a mennyiségi termelés volt, hanem a legalkalmasabb rizsfajtának, illetve a legjobban termő rizsfajtához a legalkalmasabb rizsfajtának megtalálása. Így haladtak előre a kísérletek és 1939 óta már az Alföldön, a Tiszántúlon és a Balaton környékén is létesítettek kísérleti telepeket. Hazánkban legmegfelelőbb rizsfajtának a Varsányhelyi I. bizonyult, mely az ugynevezett tömegrizs. Utána következik a turkesztáni eredetű Dughan Shali, mely egy alkalommal egy kísérleti parcellán katasztrális holdra átszámítva 60 q termést is adott.

A talaj és fajta kérdésén kívül a rizstermelés nagymértékben vízellátási, illetve öntözési kérdés is. Hazánk rizstermelése akkor kezdett komolyra válni, mikor az Alföldön és a Tiszántúlon az öntözési és vízellátási programot, valamint a folyókán a duzzasztóművek létesítését már befejezték. Elméletileg jelenleg 200 ezer ha, ami azonban nemcsak hogy elképzelhetetlenül nagy terület, de szükségtelen is. Ennek a területnek pontosan egytizedrésze is elegendő a hazai fogyasztás kiegészítésére és még ehhez nagyon hosszú és nehéz utat kell megtenni. Negyedik, de nem utolsósorban pénzkérdés is a rizs termesztése. Átlagos becslés szerint egy katasztrális hold rizstermelésre való alkalmassá tétele rendes körülmények között 50—500 pengőbe kerül. A mai rendkívüli helyzetben az első megművelés költsége mintegy 1500 pengőt tesz holdanként.

A további folytatásos megművelés költsége szintén normális viszonyokat feltételezve, évente 450—600 pengő.

A Délkelet másik nagy rizstermelője Románia, ahol másfél évtizede történtek a rizstermelés első kísérletei. Itt is a háború idézte elő a nagyobb arányú fellendülést, amit mutat az, hogy 1938 óta 300 ha-ról ennek a tiszzeresére emelkedett a rizstermelő terület. Ez a 300 ha azonban korántsem elegendő a 250 ezer q-t tevő évi belföldi rizszükséglet megtermelésére. Ehhez 8 ezer ha vetésterületre volna szükség, amit a román kormány igyekszik is minden lehető támogatás megadásával elősegíteni. Jelenleg még csak egyharmad része fedezhető a fogyasztásnak belföldi termésű rizszel, de az utóbbi évek fejlődésének üteme erőteljes.

A román rizstermelés központjai a Regát, főleg Közép-Románia folyóvölgyei, leginkább pedig a bánáti korona-uradalmak. A hektárhozom átlagosan 30 q, de a rizstermelésre legalkalmasabb vidékeken, mint a Jalomica, Ardes, Olt és Zsil völgyében, valamint a Bánátban létesített mintaterületeken ennél jóval magasabb terméshozamot is értek el. Anyagi szempontból a román helyzet majdnem azonos a magyarral, mert itt is körülbelül ugyanannyiba kerül a föld-

dek rizstermelés céljára való megművelése, mint nálunk. Alkalmatlan terület tekintetben azonban Románia rosszabb helyzetben van, mint Magyarország, mert a mi 200 ezer ha megművelhető területünkkel szemben Románia csak 50 ezer ha ilyen földdel rendelkezik. Ha magasabb termésátlagot tudnánk elérni, akkor ki lehetne a különbözetet egyenlíteni, de ez nem valószínű.

Elsősorban kellett volna említeni Bulgáriát, mint Európa e tájának legelső rizstermelő államát. Legelső, mind a termelés kezdeti időpontja, mind a termelés helterjes volta tekintetében. A kitünő éghajlati és talajviszonyok folytán Bulgária már félszázad óta termel rizst, bár nagyobb mennyiségben csak az utóbbi években. Békeidőben ugyanis a tengerentúli rizs olcsóbb volt, mint a belföldi, aminek folytán a gazdák csak elvétve és nem szívesen foglalkoztak termelésével. Változást itt is a háború idézett elő. Az 1934. évi 7 ezer hektárral szemben 1940-ben már 12 ezer ha volt rizszel megművelve s a termés ugyanez idő alatt 155 ezer q-ról 310 ezer q-ra emelkedett.

A bulgár rizstermelés súlypontja a Marica és Struma völgyében van Petrits, valamint Nevropok környékén. A fentemlített 12 ezer ha rizsföld ezeken az obulgáriai vidékeken van, Macedóniával mintegy 4 ezer ha újabb rizsterület tért vissza Bulgáriához. Ma tehát 16 ezer ha körül jár a rizszel bevetett terület, ennek termése teljesen fedezi a szükségletet.

Lehetőleg április hónapban kell megtartani az érettségi vizsgákat és az ipariskolai záróvizsgákat

Az írásbeli vizsgákat a korareggeli órákban kell megkezdeni

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Budapesti Közlöny április 5-iki száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, amely szerint az 1943—44. iskolai év végén az érettségi vizsgákat és képesítő vizsgákat, valamint az ipariskolai záróvizsgákat lehetőség szerint április folyamán kell megtartani.

Az első bekezdésben említett vizsgák írásbeli részét lehetőleg a korareggeli órákban kell megkezdeni. Ha az írásbeli vizsgálatot légiriadó, vagy más elháríthatatlan esemény félbeszakítja, az írásbeli dolgozatot az addig elvégzett munka alapján kell elbírálni. A megszakított írásbeli vizsgálatot továbbfolytatni, vagy újra kezdeni nem szabad. Ha a kitűzött vizsgálat az említett események miatt nem volt megkezdhető, vagy olyan időpontban szakad félbe, hogy addig érdemleges munkát nem végeztek, a vizsgázókkal az illető tárgyból esetleg rögtön-

zött rövid írásbeli tételek feladásával is, a szóbeli vizsgálatokon kell hathatósan foglalkozni. A szóbeli vizsgákat is lehetőleg kora reggeli időpontban kell megkezdeni és a sötétség beállta előtt kell befejezni. A vizsgálatokon mellőzni kell annak az anyagnak kérdésését, melynek elvégzésére az iskolai év korábbi befejezése miatt a tanítás alatt sor nem került.

Az 1943—44. iskolai évben tanítói gyakorlatra bocsátott tanítóintézetű növendékeket a gyakorlatra bocsátásuk előtt elvégzett tananyagból mellőzni kell és részükre a tanítóképző intézet 5. osztályának elvégzéséről bizonyítványt kell kiadni. A tanítói gyakorlatra bocsátott növendékek egyfolyamútan együtt tesznek képesítő vizsgát.

Az 1944—45. iskolai évre való beiratásukat az iskolai év elején kell megtartani.

Az OTI-től független nyugdíj-biztosító intézet felállítását szorgalmazza a kolozsvári ipartestület

A kolozsvári ipartestület most tartotta évről gyűlését. A gyűlésen elhangzott jelentés több közérdekű iparosügyet érintett s ezért ismertetjük a jelentés néhány részletét.

Az OTI-kérdés részletes ismertetése után részletesen foglalkozik a jelentés

a kézműiparosok nyugdíjügyével. A kézműiparosok öregségi és betegségügyi biztosításáról szóló törvénytervezet előkészítő munkálatai még a múlt évben elkészültek. A tervezet szétküldése véleményezés céljából rövidesen megtörténik és így az ipartestület is megteheti a ter-

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy drága kis gyermekünk, testvérünk, unokánk

VIKTOR

életének 8-ik évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Drága kis halottunk temetése folyó hó 6-án, csütörtök délután 4 órakor lesz a római katolikus egyház szertartása szerint az olasz temető Haller-kápolnájában.

Nagyvárad, 1944. április hó.

Pihenj csendesesen

szeretett gyermekünk!

Wasykiewicz Béla és neje szülei.

Edith, Béla és Andor testvérei,

Péter István és neje nagyszülei

és az összes rokonság.

vezetett kapcsolatos észrevételeit. A kézműiparosoknak az az egyöntetű kívánsága, hogy a nyugdíjbiztosító intézetet önállóan kell megszervezni s semmiestre sem az OTI keretein belül.

Majd ismerteti a jelentés az ipartestület taglétszámát: A kolozsvári ipartestületnek a múlt év végén 2877 kolozsvári és 529 vidéki tagja volt, tehát összesen 3406 tagot számlál. 1942-ben 3234 tagja volt az ipartestületnek, a létszám tehát 172 taggal emelkedett. Érdekes az a megállapítás, hogy a létszámemelkedés inkább vidéken mutatkozik, ami annak jele, hogy a vidékiek fokozatosan bekapcsolódnak az iparüzésbe. Ha az iparúzóknak nemzetiségi megoszlását vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a tagok túlnyomórésztben számszerint 2300-an, magyarok, ami több, mint 80 százalékos arányzámának felel meg. A zsidók arányszáma 13 százalék.

A kézműiparban foglalkoztatott segéddek száma az előző évi adatokkal szemben, tavaly megnövekedett. 1942-ben 2402 segédet jelentettek be az ipartestületnél, a múlt évben 3441-et. A tanoncok száma újabb csökkenést mutat. A kézműiparosoknál alkalmazott tanoncok száma 1942-ben 1004 volt. 1943-ban csak 949. A tanoncok létszáma vidéken emelkedést mutat, mert amíg 1942-ben 22 tanulót tartottak nyilván, 1943-ban 44 kézműipari tanoncot jelentettek be.

A jelentés végül részletesen foglalkozik a kézműipari utánpótlás kérdésével s megállapítja, hogy Erdély iparosításának kérdése szükségessé teszi az iparos utánpótlás intézményes biztosítását.

Moszkva módszeresen igyekszik érvényesíteni befolyását a világ különböző részein

Amszterdam. (MTI.) A Nemet Távirati Iroda jelenti: Ulan Bator külső-mongol főváros már jelentett üzenetről az angol híriroda közli Harold King magyarázatait, amely így szól: A legújabb moszkvai sajtóhüvelyből kitérünk, hogy a szovjet barátságot, de határozott hangon figyelmezteti a világot arra, hogy súlyt kíván adni a szavának ott, ahol közelebbi vagy távolabbi szovjet célokról van szó. Az eseményeket egyes megfigyelők úgy ítélik meg, hogy a Szovjet módszeresen igyekszik érvényesíteni a világ különböző részein. Ilyen esemény volt a diplomáciai képviselőt kölesönös eséréje Badoglióval, a szénegyezmény megszüntetése Észak-Szahalinban és most a esztingingi kormány-nak szóló figyelmeztetés.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZABADSÁG-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postalakarékpenztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Nagycsütörtök

Midőn pedig vacsoráltak, re-
 vé Jézus a kenyert, megadta,
 megezegé és tanítványainak
 adá, mondván: Vegyétek és
 egyétek, ez az én testem...

Nagycsütörtöknek immáron csaknem
 kétezer év óta világító reflektora ez a
 pár mondat, amely a maga tömörségé-
 ben mutat rá a szentmise főszé-
 mszékére.

Az Üdvözítő tanítványával együtt
 megtartja még az öszönetség húsvéti
 bárány áldozat-lakomáját s azzal lezár-
 ja az üdvrend előkészítő világát, hogy
 mindjárt azzal kapcsolatban az ámuló
 apostolok tekintete előtt bemutassa a
 már Malakiás prófétától megjövendölt
 tiszta eledel-áldozatot Szerepel itt is
 test és vér, de többé már nem a véres
 áldozat felajánlott húrszezeit felemész-
 tő tűz lángja lobban fel, hanem az
 övéért az ostya és bor kettős színe
 alatt az önfeláldozó szeretet szíveket
 forraló lángja izzik és ebben a szent
 örökségben Krisztus ál a földön, hogy
 hadd érezze az ember az istenszeretetet
 s ennek révén azt, hogy ő Isten gyer-
 meke.

Ennek a szent örökségnek, ennek a
 szent vérnek tisztító, élető ereje ke-
 ring azóta az egyház ereiben és a vett
 krisztusi parancs értelmében nyújtja
 oda híveinek az isteni Bárány áldozatát,
 hogy erősödjének, éljenek és tudjanak
 krisztusiak lenni még akkor is, ha na-
 gyon áldozatos az életútjuk és Krisz-
 tushoz hasonlóan keresztet kell majd
 hordanok s ezzel a keresztordással
 kell megvallaniuk Krisztust.

Áldozat nélkül nincs megváltás, és az
 újszövetség fehér ostyájának áldozata
 szerte a világon hirdeti a valóra vált
 igazságot... mert úgy szerette Isten a
 világot, hogy egyszülött Fiát adá, hogy
 mindaz, aki hisz el ne vesszen, hanem
 örök élete legyen.

Éltető kincsünk, mindenünk ez a
 nagycsütörtöki végrendelet, s azóta
 eköré gyűlt, hogy erőt merítsen a hit-
 vallásra és a krisztusi lelkeségre nem-
 csak az öskeresztény kor üldözött nyája,
 de ennek erejével acélosodtak a mexikói
 vértanúk csakúgy, mint az orosz puszták
 odahajított rabjai vagy a börtönök
 prédái. És hogy milyen mélységes sze-
 retet sugárzik ki ebből a kiapadhatatlan
 forrásból elég, ha körülnézünk a
 mindennap millió és millió szürke vándor-
 dorain, akik tudnak a maguk gyöngesé-
 gében is hűek lenni a maguk kicsiny
 világában és akik a maguk lelki békés-
 ségükben kapják meg már itt a földön
 az isteni jutalmat... mert a kicsiben
 voltál hű, azért jutalmazlak meg.

F. G.

NÉPKÖNYVTÁRT KAP ÉRMIHÁLY.
PALVA. Nagyváradi ápr. 5. Megírtuk
 annakidején, hogy dr. Patzkó Elemér
 országos képviselő közbenjárására Érsem-
 vén község népkönyvtárt kapott. Han-
 niss János államtitkár most értesítet-
 te dr. Patzkót, hogy — ugyancsak az
 érsemvéni közbenjárására — Érmihályfalva kö-
 zségben is létesítenek egy, egyelőre 500
 kötetből álló népkönyvtárt.

PAPSZENTELÉS. Most fejeződtek be
 a latin szertartású szentelendők részére
 a szentelési lelkigyakorlatok, amelyet
 dr. Kerner István th. kanonok, a kaloc-
 csi nagyszeminárium rektora tartott.
 A papszentelés szombatban reggel 9 óra-
 kor lesz a székesegyházban, amely al-
 kalommal Fiedler István püspök áldozó-
 papokká szenteli Szolics Bálint (szat-
 mári egyházmegye) és Vass Dezso (nagy-
 várad egyházmegye) diákonusokat.

Április 12-én kezdődik a községi orvosi
 tanfolyam. A helygyimnázium már
 régebben meghirdette, hogy az idén is
 megrendezi a községi orvostanfolyamot.
 A tanfolyam a most kiadott rendel-
 kezők szerint április 12-én kezdődik és
 annak színhelye az Országos Közegészsé-
 ségügyi Intézet. Értesülésünk szerint ez
 év őszén előreláthatólag újabb tanfolyam
 is lesz. (Magy. Tud.)

LEVENTELELKÉSZÍ KINEVEZÉS.

Györgypál Albert prefektust az egyhá-
 megyei hatóság Nagyváradi város és
 nagyváradi központi járás, valamint 25
 kieg. kerület leventéinek lelkészévé ki-
 nevezte.

A Német Akadémia nagyváradi lektor-
 rátusa közli, hogy új németnyelvű ifjúsá-
 gi kurzusokat indít. Beiratkozni na-
 ponta, beiratásidő 8 P, tandíj nincs.

Folyó hó 6-án délután 5 órakor a texti-
 lkereskedők szakosztálya a szokásos
 ülését megtartja. (Szent László-tér 4. sz.
 Sas palota I. emelet). Ezután felkéri a
 tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb
 számban jelenjenek meg. A Nagyváradi
 Kereskedelmi Csarnok textilkereskedők
 szakosztályi elnöksége: Lakomcsik Lajos
 s. k., elnök.

HIREK A TÖRVÉNYSZÉKEKRŐL

CSABA JÓZSEF ESETE NEKERESS JANOSSAL, A NEFELEJTS-UTCÁBÓL

Csaba József margittai pénzügyi fő-
 szemléző szakaszvezető gondatlanságból
 okozott súlyos testisértes vétségének
 vádjával állott szerdán délelőtt a nagy-
 várad törvényszék előtt. A vádirat szer-
 rint a főszemléző ugyanis Vasók Kálmán
 volt margittai, jelenleg érmihályfalvai lak-
 os után rugta a masszív tölgysfaajtót,
 amikor a sértett a pénzügyőri laktanyá-
 ból távozott. A hirtelen becsapódó ajtó
 aztán a sértett jobbkezének kisujján
 olyan súlyos sérülést okozott, hogy a

olyan szerencsétlenül tette be, hogy a
 kisujjának egyik ízén erős zúzódásokat
 szenvedett. En ezután értesítettem a
 rendőrséget, hogy az erősen ittas embert
 saját érdekében vegyék őrizetbe és infé-
 kedjen abban az irányban is, hogy se-
 bét bekötözzék. Ez meg is történt. Vas-
 okot egyébként — fejezi be vallomását a
 vádlott — a rendőrségen felkerestem,
 mert még azt sem tudtam akkor, hogy
 kicsoda és miért támadt olyan durván
 reám. Vasók kérészködésemre ittassá-
 gában sajátos feleletet adott. Mikor a
 nevét kérdeztem, azt mondta, hogy

BUTORT színeset **MEZEI-TŐL**
 Háló, kombinált és előszobák. Konyha újdonságok.
 Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

seb gyógyulása nyolc napnál több időt
 vett igénybe.

A vádlott tagadta bűnösségét, majd a
 továbbiak során elmondotta, hogy Va-
 sók Kálmánnal Horváth Mihályné do-
 hányelosztójában találkozott. Itt arra fi-
 gyelt fel, hogy Vasók erősen méltatlan-
 kodik, mert nem kap annyi cigarettát,
 amennyit szeretett volna.

— En — mondotta Csaba József —
 inttem az indultas férfit, hogy ha nem
 kap dohányt, nyugodjon bele s azt hit-
 tem, hogy ezzel el is van lútvé az egész
 dolog. Vasók azonban utánam jött és
 vállamra ütve az utcán ránszólt, hogy
 velem valami elszámolni valója van. Ez-
 után bejött a laktanyába, ahol durván
 szidalmazni kezdett, azt azonban nem
 mondta meg, hogy tulajdonképpen mire
 elszámolni valóm van. Távozásra szólított

am fel, mire nagynehezen elindult kific-
 s ekkor történt, hogy a kaput maga után
 „Nekeress Jánosnak” hívják, mikor pe-
 dig lakhelye felől érdeklődtem, azt vá-
 laszolta, hogy Nefelets-utca 93. szám alatt
 lakik...

Dr. Beóthy Konrád egy rk. tanár, tör-
 vényszéki orvosszakértő véleményének
 meghallgatása után több tanút hallgatott
 ki a törvényszék. A pénzügyőri szem-
 lészek vallomásából kiderült, hogy Vasók
 Kálmán erősen ittas volt és a vádlottal
 durván szidalmazta, arra vonatkozóan
 azonban, hogy az ajtó Csaba József
 csapta-e rá, vagy a sértett húzta be vi-
 gyázatlanul, egyik sem tudott megfelelő
 feleletet adni.

A bíróság ezért az ügy tisztázása ér-
 deklében elrendelte a jelenlegi tárgyalá-
 son meg nem jelent sértett megidézését

Papp Ernő „VENUS” illatszertárában Szt. János-utca 4. sz.

a legolcsóbban vásárolhat, nagy választékban húsvéti lo-
 csókat és kölnivizeket. — Háztartási cikkek, pipere és
 kozmetikai szerek dús választékban.

UJ FŐMÉRŰK A VÁROSNAK. A
 Magyar Távirati Iroda jelenti: A bel-
 ügyminiszter Tildy Árpád műszaki ta-
 nácsos, pestszentlőrinci lakost Nagyvá-
 rad th. városhoz főmérnökévé kine-
 vezte.

**A FODRASZIPAROSOK ESTI ES
 HUSVÉTI ZÁRÓRENDEJE.** Ez úton
 hozzuk tudomására tagjainknak, hogy
 a fodrászüzletek f. hó 4-től, este 7 óráig
 tarthatnak nyitva. Nagypénteken dél-
 után 5 óráig szabad nyitva tartani.
 Szombaton este 9 óráig dolgozhatnak a
 fodrásziparosok. Vasárnap, húsvét elő-
 napján egész nap zárva maradnak az
 üzletek, míg ünnepmásodnapján déli 12
 óráig tarthatók nyitva. Az elnökség.

Befejeződött a háztartási alkalmazot-
 tak első tanfolyama. A Magyar Tudósító
 jelenti: Pécs város — szociális program-
 ja keretében a háztartási alkalmazottak
 részére kéthónapos tanfolyamot rende-
 zett. A tanfolyamnak a napokban volt
 a záróvizsgálata, amelyre a város kikül-
 döttein kívül igen sok érdeklődő jött el.
 A vizsga másfélóráig tartott és azon a
 hallgatók elméleti és gyakorlati ismer-
 teikről adtak számot. A pécsi háztartási
 alkalmazottak tanfolyamának megrende-
 zése úttörő munka volt és egyedülálló
 kezdeményezés, amelynek folytatása
 lesz, annál is inkább, mert az előadók
 önzetlenül állottak a város szociális osz-
 tályának rendelkezésére.

és a főtárgyalás folytatását május 8-ra
 halasztotta el.

BALUL ÜTÖTT KI A SZEMBEKÖTŐSDI

Sciszkáló Mártonné, Polacsek Mária
 szlovák asszony szintén gondatlanságból
 okozott súlyos testisértes vádjával került
 a bíróság elé. A baj — állítólag — úgy
 történt, hogy tréfából befogta a vele
 egy községben lakó Vavrica Józsefnek
 szemét. A tréfa rosszul sikerült, mert a
 megriadt asszony ijedtében megtántoro-
 dott s olyan szerencsétlenül esett az
 árokba, hogy bal alsókarja az esés kö-
 vetkeztében eltört.

A vádlott egy szót sem ért magyarul,
 a törvényszék Szofronovits Károly tolmács
 útján próbálta kihallgatni a sér-
 hett.

A vádlott tagadta a terhére rótt cse-
 lekmény elkövetését, sőt azt sem volt
 hajlandó elismerni, hogy hátulról rákiál-
 tott a sértettre.

A törvényszék dr. Beóthy Konrád tör-
 vényszéki orvosszakértőt hallgatta meg
 meg. Az orvosszakértő véleményéből ki-
 derült, hogy Vavrica Józsefnek valóban
 súlyos kartörést szenvedett és sérülése
 nyolc napon jóval túl terjedő idő alatt
 gyógyult be.

A bíróság ebben az esetben is elrende-
 lte a sértett kihallgatását, miután a vád-
 lott mindvégig tagadott és így egyedül
 Vavrica Józsefnek vallomása deríthet
 fényt az esetre.

KÉT ÉVIG ÉS 2 HÓNAPIG PIHENHETI LOPÁSÁNAK FÁRADALMAIT HORVÁTH LŐRINC

Nagyváradi, ápr. 5. A vádlottak és ta-
 nuk kihallgatása, valamint a vád- és véd-
 beszédek elhangzása után a bíróság
 tgnap ítéletet hirdetett Horváth Lőrincé
 és társai bűnygyében. Horváth Lőrincét
 bűnösnek mondotta ki csaknem vala-
 mennyi terhére rótt bűncselekmény el-
 követésében és ezért büntetett előlé-
 tére való tekintettel, 2 esztendői és 2 hó-
 napi fegyházbüntetésre, — Precup Ju-
 liánát több rendbeli lopás büntette
 miatt 8 hónapi börtönbüntetésre ítélt a
 bíróság. Az orgazdasággal vádoltak kö-
 zül Kelemen Gábornét bizonyítékok hiá-
 nyában a bíróság felmentette, míg a
 többi vádlottakat részben 15 napig ter-
 jedő fegyházbüntetésekkel, részben pénz-
 büntetéssel sújtotta.

Miután az ítéletben úgy a vádlottak,
 mint a védők megnyugodtak és a ki-
 rályi ügyész sem fellebbezett, az ítélet
 jogerős.

Ipariesületi hírek

A vas- és fémipari szakosztály
 ezaton értesíti tagjait, hogy hor-
 gonylemez, ólomcső és forrasztó ón ki-
 utalásukat április hó 5-től átvehetik.
 A lakatos iparosok karbid utalványai-
 kat f. hó 6-tól kezdve vehetik át, va-
 lamint azok az iparosok, akik koks-
 utalványukat még nem kapták meg,
 haladéktalanul jelentkezzenek szakos-
 tályirodánkban.

A Nagyváradi és Vidéke Ipartestü-
 let Ruházati Iparosok szakosportja
 felkéri tagjait, hogy a bélesutalvá-
 nyokat mindenki három napon belül
 átvenni sziveskedjen, mert ellenkező
 esetben arra való jogosultságukat el-
 veszítik.

KÖNYVISMERTETÉS

OLAF DUUN TETEMREHIVÁS. Olaf Duun-t a „messzi Észak paraszt-Shakespeare“-jének mondták kritikussai. A fiatal író közeli rokona Knut Hamsunnak. A mostani regényében egy norvég parasztcsalád történetét írja meg. A bonyodalom az édesanya körül fejlődik, aki tragikus körülmények között hal meg. Halála miatt az apa gyilkosság gyanújába keveredik, a fiú pedig, mikor hazatér a családi házába, minden törekvésért arra fordítja, hogy kiutassa a szülők életének rejtélyét. Nagyon érdekes a regény meseszövege a feszült rekedés mellett bontakozik ki előttünk a hitvesi szeretet mélysége, amely a multat rejtgetni akarja hitvestársa előtt, hogy fájdalmat ne okozzon neki. Eppen emiatt azután gyanuba keveredik férje előtt, de a felesége halála után tisztázódik a helyzet és megbékélve hal meg a férj. A regényben megjelenik előttünk észak egyszerű népi lelke, de egyuttal a tengeri népek babonára hajlamos gondolkodása is. Az izéletes könyv Magyar István kiadásában jelent meg.

Folyóirat-szemle

A gyakorlati gyümölcsstermelés mesterfogásairól, az időszerű teendőiről, a nyulárgott fák gyógyításáról, a gyümölcsfák átoltásáról, a befőzési cukor minden gyümölcsstermelőt érdeklő közérdekű kérdéséről, a fuzikladium elleni védekezés tekintetében végzett kísérletekről tájékoztat a „Gyümölcsstermelő“ című gyümölcsstermelési, szőlészeti és borkészítési szaklap, amelyből egy alkalommal, lapunkra való hivatkozással, készséggel küld mutatványszámot a kiadóhivatal: Pécs, Papnövelde-utca 4. szám.

A „VÁRADI DIÁK“ BUCSUSZAMA

A váratlan gyorsasággal befejezett iskolai év búcsúszammá avatta az immár népszerűvé vált „Vári Diák“ című folyóirat most megjelent negyedik számát. Bevezetőül dr. Bárdos József tanár-szerkesztő búcsúzik diákjaitól, míg a Láthatár című rovat a „Válság és megoldás“ körül indult vita összegezését hozza. A szakos „Irodalom“, „Technika“, „Rádió“, „Testedzés“, „Napos oldal“, Színház-rovatok, valamint a váradi diákélet hírei, a szerkesztő üzenetei és fejtörők alkotják meg az értékes diákfolyóirat tartalmát.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 6.

8.35 Zenekari művek.
10.15 A Rádiózenekar műsorából.
11.15 A rádió kamaregyüttese.
11.40 Külföldi híradó.
12.05 Művészelemek.
13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Sovinszky László szalonzenekara
15.00 Berki János útirajza.
15.20 A rádiózenekar műsorából.
16.00 Könyi János előadása.
16.20 Vivaldi: Versenymű két hegedűre és zongorára.
16.35 A rádió diákhírei.
17.00 Berlini Filharmonikusok.
17.10 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata.
17.35 Magyar zeneszerzők felőrája.
18.05 Légóltalmi közlemények.
18.20 Liszt-zsoltárok.
19.00 Az áhitat percei.
20.00 Huszonöt éves a szegedi ellenforradalom. Marschalkó Lajos előadása.
20.20 Husvét. Modern misztérium.
22.40 Zenekari művek.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleménye:

„Az első“ szerdán este filléres helyárrakkal

Szerdán este 6 órakor filléres helyárrakkal kerül színre Kerecsendi Kiss Márton *Az első* című nagyszerű színműve.

Az *Arnyék*, Dario Nicodemi színjátékát csütörtökön játssza ismét a színház este 6 órai kezdettel. Clarisse szerepét ez alkalommal Lovasi Klári játssza. *Filléres helyárrak*.

Nagypénteken a színház nem tart előadást.

Varázskeringő-t. Strausz híres nagy operttjét szombaton este 6 órai kezdettel ujtja fel a színház. bemutató bérlet keretében. A-bérleti előadása kedden, április 11-én. Főszereplők: Balogh Julia, Lányi Emmi, Antal Erzs, Szabó Ernő, Lendvay Lajos, Gulácsy Albert, Halasi Gyula és Barsy Béla.

Husvét mindkét napján 3-3 előadás lesz a színházban. Husvét vasárnap: délelőtt 11 órakor a nagyszerű *Az első* megy olesó helyárrakkal. délután 3 órakor és este 6 órakor

Strausz gyönyörű muzsikájú operettje, a *Varázskeringő*, rendes helyárrakkal megy.

Husvét hétfőjén délelőtt 11 órakor: *Az első*, „olesó helyárrakkal“, délután 3 órakor rendes helyárrakkal: *Varázskeringő*, este 6 órakor: *Érik a buzakalász* magyar levegőjű, kacagató operett kerül színre.

MŰSOR:

Szerdán este 6 órakor: *Az első*.
Csütörtök este 6 órakor: *Arnyék*.
Pénteken: *Nincs előadás*.
Szombaton este 6 órakor: *Varázskeringő*. — bemutató bérlet.
Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Az első*.
Vasárnap este 6 órakor: *Varázskeringő*.
Vasárnap este 6 órakor: *Varázskeringő*.
Hétfőn délelőtt 11 órakor: *Az első*.
Délután 3 órakor: *Varázskeringő*.
Este 6 órakor: *Érik a buzakalász*.

SPORT

Husvéthétfőn a NAC nősök és a NAC nőtlének mérkőzését tervezik

(Nagyvárad.) Tegnap este szurkoló-küldöttség kereste fel a NAC-otthont és igen érdekes kérészt terjesztett a zöld-fehér vezetőség elé. Az volna a labdarugó rajongók kívánsága, hogy tekintettel az ünnepre, a NAC—Elektromost követő husvét másnapjára is kellene valami sportprogramot rendezni. Ötlettel is nyomban szolgáltak. Tudva azt, hogy a mostani nehéz utazási viszonyok között nem lehet olyan könnyen ellenfelet biztosítani, a NAC nős és nőtlén játékosai mérjék össze erejüket, barátságos keretek között. S mielőtt a vezetőség feleltetett volna, a lekes szurkolók már olvaszták is a két csapat összeállítását, nehogy bármi ellenvetést is halljanak a nagyszerű tervvel szemben. E szerint a nősök csapata így nézne ki:

Nyisztor, Kerekes, Ónody, Szurgyi, Pe-

rényi, Deményi, Csapó, Sárvári, Rónay, Bodola, Bodnár.

— Csapó nem nős, — veti közbe valaki.

— Igen, ő még csak vőlegény, — válaszol határozottan az előadó —, éppen azért jó lesz már megszoknia a nősök légkörét.

— Halljuk a nőtlén csapatát, — követelik most már izgatottan a jelenlévők.

— A nőtlének együttese így festene — olvassa harsány hangon a küldöttség egy másik tagja:

Vécsey, Mészáros, Bárdosi, Lóránt, Juhász, Antalfi, Halász, Bartha, Ferenczi, Barna, Tóth III.

Az érdekes husvét program előterjesztése általános tetszést váltott ki s miután biztosították a küldöttséget, hogy az elnökség elé terjesztik a javaslatot, boldogan távoztak a szurkolók.

Kik lesznek az NB I. mérkőzések játékvezetői?

A husvét első napján sorra kerülő NAC—Elektromos mérkőzés levezetéséért a JT Szilágyi játékvezetőt jelölték ki. Nem ismerjük Szilágyi játékvezetői múltját, reméljük azonban, hogy az előlegezett bizalomra rá fog szolgálni.

Az NB I. mérkőzések játékvezetői küldését alább közöljük:

Budapest—Kolozsvár: Hargozó Póronyi, Bodor). Tisza—Kispest: Szőke II. (Priboj, Hajnal). SálBTC—DiMAVAG Kékési (Bihari, Palotás). BS—KRT—Gamma: Dankó (Latorcai, Tassy). Ferencváros—

Ujvidék: Pusztai (Pöcze). Szolnok—DVSC: Szigeti (Kóhalmi V., Kasinszky). Nagyvárad—Elektromos: Szilágyi (Sálfalvi, Nagy E.). Vasas—Csepel: Kóhalmi (Barabás, Rosta).

FELHÍVÁS

Ezúton is felhívjuk az NSE kosárlabdázó és atlétizáló hölgyek figyelmét, hogy az edzések minden csütörtökön délután 5 órától az Erzsébet-ligeti sportpályán lesznek.

FELHÍVÁS

Ezúton is felhívja a NAC atlétikai szakosztály vezetősége az atlétákat, hogy a mai naptól kezdve az edzések az Erzsébet-ligeti sportpályán lesznek és pedig szerdán és pénteken délután 5 órától.

Hirdessen a Magyar Lapokban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések közlési díjai:

Az apróhirdetés tárgya	Köznap Vasárnap	
	szavanként III.	
Ingatlanok és üzletek adás-vétele	26	30
Allást keres és Elvesztett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Legkevesebb apróhirdetés 10 szó. Az első szó és a kövér betűkkel szöveget szó duplán számít. „Cim a kiadóban“ jelzésért és jelzés apróhirdetésért 1 pengő pótdíj fizetendő.

Adás-vétel

Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özy, Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28—74. 728

Teljesen jókarban levő fehér könyvhábor eladó. Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774

Eladó keményfa íróasztal, másolópré, intarziás cseresznyefa vitrin, masszív duplaágy rugósbetéttel, két fehér vasgép sodronnyal, matracal, stb. Pável-utca 18. II. 10. 784

Egy használt Argaman szőnyeg és apróbb kézimunka szőnyegek eladók. Akadémia-u. 6. 776

Eladó: Női tavaszi kabát, 31-es új gyermek félcipő, 10 éves leányka részére nyári ruhák, magyar ruha, ingek, 8 éves részére tavaszi kabát, egyszerű babakelengye. Karácsonyi püspök-u. 52. sz. 765

Különféle

Fertőtlenítést, poloska, mely és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 913

Paragazzal poloskát, melytől petéit mindenből felelősséggel irtja, Csutoras, Szigligeti-u. 7. Telefon 14—21. 664

Kerékpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23—30. 672

Sajáttermésű fajborok kimerése a Berkovits-utca 5. szám alatt. 778

Aldozási koszoruk, menyasszony és koszorúsleány művirág fejdíszek és kézi-csokrok. Ezüst- és aranylakodalmaakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-ligeti sportpályánál). 776

Allást nyec

Om. ügyekben jártas tisztviselőt (nő) keresünk azonnali belépésre. Irasbeli ajánlatokat Vegyi és Élelmiszeripari r. t.-hoz, Anyos Pál-u. 2—6. 782

Azonnali belépésre keressük két portást, lehetőleg nyugdíjast, csendőrt vagy rendőrt. Jelentkezés sajátkezűleg írt ajánlattal naponta 9—1 óra között, a Vegyi és Élelmiszeripari r. t.-nál, Anyos Pál-u. 2—6. 783

Allást keres

Komoly cipő, bőr szakmában jártas, kartotékolást értő elárúsító, pénztáros-nő üzletvezetést is vállal, némi garanciával, esetleg vidékre is elmegy. Kovács, Góczy Pál-u. 10. 781

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi személy, csendes, lisztá butorozott szobát keres. Cimeket a kiadóba kér. 726

KIADÓTULAJDONOS:

SENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel. A kiadásért felel.
Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő Szent László-nyomda R. T.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi
Marsalkó-utca 8. szán.